

Живі рани Чорнобиля

Добігає кінця 2016-ий, оголошений Президентом України Роком вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і пам'яті жертв Чорнобильської катастрофи. Чорнобильська аварія сталася вночі 26 квітня 1986 року. На четвертому енергоблоці АЕС вибух повністю зруйнував реактор. Будівля частково обвалилася. У різних приміщеннях і на даху почалася пожежа. Суміш із розплавленого металу, піску, бетону і частинок палива розтікалася під реакторними приміщеннями.

Внаслідок аварії стався викид радіоактивних речовин. Ситуація погіршувалася й тому, що в зруйнованому реакторі не припинялися неконтрольовані ядерні та хімічні реакції з виділенням тепла, виверженням з розлому впродовж багатьох днів продуктів горіння радіоактивних елементів і зараження ними великих територій. Зупинити це лихо вдалося лише до кінця травня 1986 року ціною опромінення тисяч ліквідаторів.

Живі рани Чорнобиля

(Закінчення. Початок на 1-ій стор.)

Катастрофу вважають найбільшою за всю історію ядерної енергетики не тільки через кількість загблих і потерпілих від її наслідків людей, а й економічні збитки. Радіоактивний викид оцінюють потужністю 300 бомб, що скинули на Хіросіму. Радіоактивного ураження зазнали майже 600 тис. осіб, насамперед ліквідатори катастрофи. Багато хто з них утратив життя або здоров'я і страждає від наслідків опромінення донині. Тож сьогодні ще раз суспільство нагадує про проблеми ліквідаторів-чорнобильців.

Так, їх обговорили в Рівненській обласній раді заступники голів облради й облдержадміністрації Олексій Бучинський та Ігор Тимошенко, які зустрілися з учасниками ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС і представниками громадських організацій ліквідаторів. Серед основних завдань проведення такої зустрічі було виявлення актуальних проблем соціального, медичного, пенсійного забезпечення ліквідаторів і членів їх сімей і напрацювання шляхів для їх вирішення. У заході взяв участь і голова Сарненського районного громадського об'єднання «Союз-Чорнобиль» Валерій Неструк, з яким зустрілися в редакції районної газети «Сарненські новини» напередодні Дня вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Як до керівника ГО, до Валерія Івановича досить часто звертаються ліквідатори, яких нині на Сарненщині 261. Від останньої зустрічі навесні знову втратили шістьох. Ліквідатори часто нездужають, серед них є й онкохворі (двоє померло, четверо слабують). У деякого з членів об'єднання Валерій ще не побував удома, однак завжди з кожним із них підтримує телефонний зв'язок, знайомий з їхніми проблемами. Із прикриття, зокрема, каже про зменшення розміру пільг для учасників ліквідації наслідків аварії другої категорії. Ситуація склалася таким чином, що попри всі зусилля органів місцевої влади вирішення більшості проблем, пов'язаних із виплатами та санаторно-курортним лікуванням ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС, можливе лише на загальноукраїнському рівні.

Під час зустрічі в Рівному Олексій Бучинський зазначив, що до найближчого пленарного засідання сесії обласної ради депутати підготують звернення до Міністерства соціальної політики, аби внесли зміни до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» в частині повернення пункту про першочергове щорічне безоплатне забезпечення санаторно-курортними або путівками на відпочинок ліквідаторів другої категорії.

«На Сарненщині ще слава Богу, - наголосив Валерій Неструк, - 40 ліквідаторів отримали матеріальну допомогу, завдячуючи районній раді та райдержадміністрації, де нікому не відмовили й підтримали коштами. Ще 7 чоловік одержали її в місті Сарни, особисто кожного з них відвідала міський голова Світлана Усик. Благодійником залишається «Північ-центр» (приватний підприємець Ігор Голяк). Допомагає й народний депутат Сергій Стушок.

19 ліквідаторів оздоровилися за путівками, майже всім надали рецепти на ліки, хоча й виникали інколи непередбачувані ситуації в аптеках. У кожному випадку учасники ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС телефонували, аби вирішити проблему».

Валерій Неструк у розмові торкнувся й актуальної теми земельних ділянок. У міській раді заповнили, що виконують прохання 20 ліквідаторів, які стоять на черзі й хочуть отримати їх під забудову.

Ніхто з цих людей не називає себе героєм, хоча, без сумніву, кожен із них здійснив подвиг. Усі, хто пережив події в Чорнобилі чи поклав своє життя й здоров'я в боротьбі з радіацією, гідні поваги та вічної пам'яті по-смертно. А ті, які живі, певно, заслуговують на належну підтримку з боку держави.

Кожен, хто хоч раз уважно вивчав підручник із хімії, знає: період напіврозпаду деяких нуклідів займає десятки, сотні, а то й тисячі літ. А це означає, що й багато наступних поколінь страждатимуть від наслідків аварії. На жаль, від цього не можуть уберегти ні гроші, ні матеріальні компенсації, адже радіус зони ризику тут не вимірюється тридцятьма кілометрами, а тисячею років. За той час, що пройшов після аварії на Чорнобильській АЕС, одні вже пішли з життя (часто дуже молоді, яким не виповнилося й 25), інші помирають, навіть не завжди усвідомлюючи, від чого.

Марія КУЗЬМИЧ.

Фото на 1-ій стор. Василя СОСЮКА.